

Järjestäisimmekö MH luonnekuvauksen?

MH luonnekuvauksiin on suuren kysynnän vuoksi vielä erittäin vaikea päästä, joten kannattaa harkita vakavasti, josko oma rotujärjestö tai koirayhdistys voisi itse järjestää luonnekuvauksen. Helpointa järjestäminen on, jos omassa yhdistyksessä on jo MH toimihenkilökoulutuksen käyneitä henkilöitä, jolloin heidän tietotaitonsa ja työpanoksensa on käytettävissä. Ilman näitäkin selviää, jos vain jaksaa nähdä vaivaa. Ja kun kerran on luonnekuvauksen järjestänyt, seuraavilla kerroilla se onkin jo paljon helpompaa.

Kuvauksen järjestäminen aloitetaan luonnekuvaajien varaamisesta, joita tarvitaan kaksi. He osaavat tarvittaessa antaa vinkkejä lähellä ajateltua kuvauspaikkaa olevista testinohjaajista, ja myös luonnekuvaukseen soveltuvista paikoista. Testinohjaajien (kuten kaikkien muidenkin toimihenkilöiden) yhteystiedot ovat saatavissa myös Kennelliitosta Päivi Heinolta, ja vuoden vaihteen jälkeen Kennelliiton internet-sivuilta. Luonnekuvaajien varaaminen tehdään alustavan varauksen (puhelin, sähköposti) jälkeen parin viikon kuluessa lähettämällä heille allekirjoitettavaksi Kutsu tuomariksi –lomake, jolloin kuvausajankohta tulee varmistetuksi puolin ja toisin kirjallisesti allekirjoitusten kera ja mahdollisten väärinymmärrysten välttämiseksi. Kuvausten varaus tehdään jopa yli vuotta aiemmin, joten on tärkeää, että ne myös vahvistetaan mahdollisimman pian ajankohdan selvittyä.

Kuvaajien ja testinohjaajan varmistumisen jälkeen kannattaa aloittaa MH toimihenkilöiden värväminen. Yleensä toimihenkilöt ovat innokkaita tulemaan hommiin, sillä toimihenkilönä toimiminen on edellytys seuraaville koulutustasojen pääsemiseksi. Luonnekuvauksen järjestämisessä tarvitaan vähintään kaksi B- ja yksi C-toimihenkilö. Kannattaa kuitenkin muistaa, että minimimiehityksellä läpi vedetty kuvauspäivä, viikonlopusta puhumattakaan, vie kyllä täysin mehut toimihenkilöistä, ja seuraavalla kerralla he eivät varmasti enää ole yhtä innokkaita tulossa mukaan.

Kuvaajien ja testinohjaajan varaamisen jälkeen varataan myös paikka ja vastaava toimitsija (MH:n B-toimihenkilökoulutuksen hyväksytysti suorittanut henkilö), jotta järjestämisluvan anomiseen tarvittavat tiedot ovat kunnossa. Kuvauslupa haetaan Kennelliitosta, ja kuvausta haettaessa pitää muistaa, että järjestäjän tulee olla Kennelliiton jäsenyhdistys. Kuvausta haettaessa hakemuksesta tulee ilmetä myös minkä rotuisilla koirilla on osallistumisoikeus kuvaukseen. Järjestäjä voi halutessaan rajata osallistumisoikeutta koskemaan vain järjestävän rotuyhdistyksen jäsenten ao. rotuisia koiria. Osallistumisoikeus voidaan rajata jopa niin tarkasti, että se koskee esimerkiksi vain järjestävän rotuyhdistyksen jalostuskriteerit täyttäviä ja jalostukseen käytettäviä koiria. Päivässä voidaan sääntöjen mukaan kuvata korkeintaan 10 koiraa. Koska luonnekuvaus täytyy suorittaa luonnonvalossa, myöhään syksyllä tai keväällä aikaisin voidaan päivässä kuvata korkeintaan kahdeksan koiraa.

Kuvauspaikan varmistuttua sovitaan kuvaajien kanssa heidän mahdollisesta majoittumisestaan. Jos kuvauspaikka on kaukaa kuvaajan kotoa, on järkevää järjestäjän kustannusten säästämiseksi ja kuvaajien ajan säästämiseksi edestakaisin ajeluilta varata kuvaajille majoitus. Lähtökohtana on hotellitasoinen majoitus aamiaisineen yhden hengen huoneessa. Toisenlaisistakin järjestelyistä voidaan sopia, mutta niistä on syytä sopia hyvissä ajoin, ja erikseen. Seuravanakin vuonna kuvausta suunnitteleva järjestäjä ei jätä kuvaajaa/kuvaajia yksin kylmään majaan keskelle pimeyttä nälkäisinä odottamaan seuraavaa kuvauspäivää. Ruokahuolto on syytä järjestää kuvausviikonlopun aikana niin kuvaajille, testinohjaajalle kuin muillekin toimihenkilöille, sillä nälkäisenä ei kukaan jaksakaan tehdä hommia. Vaihtoehtoisesti voidaan sopia ruokarahan maksamisesta, mutta siitä on syytä sopia etukäteen, jotta toimihenkilöt osaavat varautua kuvauspäivään eväiden kera.

Luonnekuvauksen budjettia ja osallistumismaksun suuruutta määriteltäessä pitää selvittää monia asioita. Rahoittaako rotujärjestö/koirayhdistys kuvattavien koirien osallistumista jollakin tavoin, mitkä ovat kuvaajien, testinohjaajan ja mahdollisten ulkopuolisten toimihenkilöiden matkakulut ja päivärahat (ovatko toimihenkilöt omasta yhdistyksestä vai joudutaanko pyytämään muualta), tarvitaanko kuvaajille ja testinohjaajalle majoitusta ja kuinka paljon siitä tulee kustannuksia, mitkä ovat kuvauspaikasta koituvat kulut, kuinka paljon ruokahuollosta tulee kustannuksia (tehdäänkö itse vai ostetaanko palveluna), kuvauskohtaiset tarvikkeisiin käytettävät kulut, kuten merkkkausmaali, asepanokset, opasteet, ja niin edelleen. Kuvausmaksun suuruutta määriteltäessä kannattaa pitää mielessä, että kuvauksesta saatavien tulojen tulisi kattaa kuvauksesta koituneet menot – ellei sitten rotujärjestö tai muu taho korvaa osaa kustannuksista.

Luonnekuvaus on koiralle aivan ainutkertainen sen elämässä, ja siinä koira tarkastellaan hyvin erilaisissa tilanteissa noin 45 minuutin ajan – kannattaakin pohtia mikä on sopiva korvaus siitä.

Kuvaukseen ilmoittautumiset voi ottaa vastaan puhelimitse tai sähköpostitse. Kannattaa ottaa tavaksi ja kertoa ilmoittautujalle, että varaus on sitova vasta, kun ilmoittautuja on maksanut kuvausmaksun ja toimittanut kuitin maksusta yhteystietoineen ja koiran rekisterikirjakopion kanssa järjestäjälle tiettyyn päivämäärään mennessä (aika kannattaa olla mahdollisimman lyhyt, esim. viikko). Tämän jälkeen paikka siirtyy seuraavalle jonossa olevalle. Nykytrendi tuntuu olevan, että mielellään ilmoitetaan erilaisiin tapahtumiin, mutta sitten ajankohdan lähestyessä ilmoittautuminen perutaankin, tai jopa jätetään perumatta, muiden kiireiden vuoksi. Tämä on ikävää, sillä se voi viedä paikan joltakin toiselta koirakolta ja teettää myös paljon ylimääräistä työtä järjestäjälle.

Ratavälineistön lainaaminen kannattaa selvittää tai tekeminen aloittaa hyvissä ajoin ennen kuvausviikonloppua. Järjestämishjeesta löytyvät tiedot välineistöstä ja niitä koskevista vähimmäisvaatimuksista. Ohjeita ja tietoja saa myös kuvaajilta, testinohjaajilta ja MH toimihenkilöiltä.

Kuvausviikonlopun lähestyessä

Pari viikkoa ennen kuvausta lähetetään ajo-ohjeet kuvaajille, testinohjaajalle ja toimihenkilöille. Kuvaukseen osallistuvista koirakoista laaditaan lopullinen aikataulu ja myös koirakoille lähetetään tieto aikataulusta sekä huomioitavista asioista hyvissä ajoin ennen kuvausta. Kutakin koira varten kannattaa aikatauluun varata aikaa 45 minuuttia. Päivän puoleen väliin on myös syytä varata aika lounastauolle, ja mahdollisesti vielä myöhemmin aika lyhyelle kahvitauolle. Koirakoille lähetettävässä kirjeessä tulee olla ainakin seuraavat tiedot – koira on ulkoilutettava ennen luonnekuvauksen alkua, mukana on oltava koiran rekisterikirja alkuperäisenä, rokotusten tulee olla kulloinkin voimassa olevien rokotuskäytäntöjen mukaiset, kiimainen narttu tai sairas koira ei saa osallistua kuvaukseen, koiralla tulee olla nahkainen ei-kuristava panta sekä talutin, jossa ei ole lenkkejä eikä ylimääräisiä lukkoja, ja paikalla on hyvä olla vähintään tunti ennen kuvausaikaa, jotta ehtii seurata ainakin yhden luonnekuvauksen ennen oman koiran suoritusta (tämä helpottaa koiranohjaajan omaa jännitystä). Kannattaa myös mainita etenkin kesäaikana, että koiralle tulee ottaa vettä mukaan.

Hyvissä ajoin ennen kuvausviikonloppua kannattaa käydä tarkistamassa myös kuvausympäristö ja suunnitella jo alustavasti eri osioiden suorituspaikat maastoon. Samoin aseiden kunto ja toiminta varmistetaan, ja etsitään kuulosuojaimet esiin. Viranomaisille tehdään asianmukaiset ilmoitukset ampumisesta, jotta paikalle ei yllättäen säntää useita poliisipartioita kesken kuvauksen. Myös koirien kuvauslomakkeet esitätetään hyvissä ajoin ennen kuvausta valmiiksi. Mikrosirun lukulaitteen paristot tarkistetaan ja hankitaan varaparistot valmiiksi.

Viimeistään kuvausta edeltävänä iltana rakennetaan kuvausympäristö valmiiksi ja kaikki laitteet koekäytetään. Myös parkkipaikkakyltit, kuvaukseen saapuvien vastaanotto- ja muut opastekyltit viedään paikoilleen.

Nykyään yhä useampien koirien rekisterikirjat ovat laminoituja. Näihin merkinnän laittaminen luonnekuvauksesta on vaikeaa. Järjestäjän kannattaakin sen vuoksi varata kuvaukseen joitakin valkoisia tarralappuja ja kontaktimuovin paloja, joilla saadaan laitettua mahdollisimman hyvin pysyvä merkintä luonnekuvauksesta rekisterikirjaan.

Kuvauspäivänä

Kuvauspäivänä asiakkaiden eli kuvaukseen saapuvien koirakoiden, ja miksei myös kuvaukseen osallistuvien toimihenkilöidenkin kannalta, on tärkeää, että suunnittelussa aikataulussa pysytään mahdollisimman hyvin. Ensimmäisillä kuvauksen järjestämiskerroilla tulee kuitenkin väistämättä eteen yllättäviä ja ennakoimattomia tilanteita, jotka aiheuttavat kuvausaikatauluun muutoksia. Sen vuoksi on tärkeää, että kuvauspäivän aamuna kaikki toimihenkilöt ja kuvaajat, saapuvat hyvissä ajoin paikalle. Kuvauspäivä alkaa kaikilla hyvin, jos järjestäjä on huolehtinut ainakin kaikille toimihenkilöille tarjottavaksi kahvia ja teetä sekä mahdollisesti jotakin pientä purtavaa – monilla aamiaisesta on saattanut kulua jo useampi tunti matkojen vuoksi. Kuvausympäristö käydään yhdessä läpi ja tehdään siihen mahdolliset viime hetken muutokset, esim. tuulen suunnasta johtuvat muutokset aaveympäristöön. Samalla sovitaan toimihenkilöiden työnjaosta ja työtehtävien vaihdosta päivän kuluessa.

Koirille varataan kesäaikana useita juottopisteitä kuvausympäristöön. Järjestäjän pitää myös muistaa hankkia ja ottaa mukaan sääntöjen mukaisia kaulapantoja (huomioi ilmoittautuneiden koirien koot) ja taluttimen käytettäväksi siltä varalta, että koiralla ei niitä ole mukana.

Kuvaajia, testinohjaajaa ja mahdollisia muita toimihenkilöitä varten varataan kuvauspaikalle Kennelliiton matkalaskulomakkeita. Käytäntö on, että matkalaskut maksetaan paikan päällä käteisellä – toisenlaisista käytännöistä voidaan sopia etukäteen.

Kuvausviikonlopun jälkeen

Koirien luonnekuvaslomakkeet toimitetaan kahden viikon kuluessa kuvauksesta Kennelliitton Päivi Heinolle.

Jos kuvaajien ja toimihenkilöiden kanssa on sovittu muunlaisesta kulukorvauksien maksusta kuin käteissuorituksesta, ne hoidetaan kuntoon heti kuvauksen jälkeisellä viikolla.

Seuraavista luonnekuvauksista kannattaa sopia kuvaajien kanssa jo kuvauspäivinä, siten parhaiten varmistaa seuraavankin vuoden luonnekuvausviikonlopun.